

हरियाणा विद्यालय शिक्षा बोर्ड

पाठ्यक्रमस्य अध्यायानुसारम् अङ्कानां विभाजनम् (2025-26)

कक्षा - पूर्वमध्यमा भाग - 1 विषय:- संस्कृतसाहित्यकोड - 903

- 1- सम्पूर्ण पाठ्यक्रमस्य आधारे एकावार्षिकी परीक्षा भविष्यति।
- 2- वार्षिकी परीक्षा 80 अङ्कानां भविष्यति एवञ्च आन्तरिकं मूल्याङ्कनं 20 अङ्कानां भविष्यति।
- 3- आन्तरिकमूल्याङ्कनस्य कृते निम्नानुसारम् आवधि कमुल्यांकनं भविष्यति-
 - 1) **6 अङ्कानां कृते** - 3 सैट (SAT) परीक्षाणाम् आयोजनं भविष्यति। तासु परीक्षासु अन्तिमान्तरिकमूल्याङ्कने 06 अङ्कानां भाराङ्को भविष्यति।
 - 2) **2 अङ्कयोः कृते** - एका अर्धवार्षिकी परीक्षा भविष्यति। यस्याः अन्तिमान्तरिकमूल्याङ्कने 02 अङ्कयोः भाराङ्को भविष्यति।
 - 3) **2 अङ्कयोः कृते** - शिक्षकाः कक्षा कक्षयोः सहभागितायाः कृते मूल्यांकनं करिष्यन्ति एवञ्च अधिकतमं द्वौ अङ्कौ अन्तिमान्तरिकमूल्याङ्कने दास्यन्ति।
 - 4) **5 अङ्कानां कृते** - छात्राः परियोजना कार्यं करिष्यन्ति। यस्य अन्तिमान्तरिकमूल्याङ्कने 05 अङ्कानां भाराङ्को भविष्यति।
 - 5) **5 अङ्कानां कृते** - छात्राणाम् उपस्थितेः अनुसारेण अधिकतमाः 05 अङ्काः प्रदीयन्ते :-

75% तः	80% पर्यन्तम् = 01 अङ्काः
80% तः उपरि	85% पर्यन्तम् = 02 अङ्कौ
85% तः उपरि	90% पर्यन्तम् = 03 अङ्काः
90% तः उपरि	95% पर्यन्तम् = 04 अङ्काः
95% तः उपरि	= 05 अङ्काः

पाठ्यक्रमसंरचना (2025-26)

कक्षा - पूर्वमध्यमाभाग - 1 विषय:- संस्कृतसाहित्यकोड - 903

क्रमसंख्या	आकलनबिन्दव	अंकाः
1	खण्ड (क) मित्रलाभ • गद्योंकीव्याख्या • कथासार (हिन्दीमें) • श्लोकव्याख्या • मित्रलाभगद्यभागसेप्रश्न	12 06 08 10
2	खण्ड (ख) श्रीमद्भगवद्गीताप्रथमअध्याय • गीतामहात्म्य - प्रथमअध्यायकासार • श्रीमद्भगवद्गीताश्लोकव्याख्या • श्रीमद्भगवद्गीताश्लोकोंसेप्रश्न	06 12 10
3	खंड (ग) बहुविकल्पीयप्रश्न पाठाधारितअभ्यासात - (पाठ्यपुस्तक - श्रीमद्भगवद्गीता, मित्रलाभ)	16
	योगः	80
	आन्तरिकमुल्यांकनम	20
	सम्पूर्णङ्का	100

हितोपदेशमित्रलाभ -

अस्मिन्नान्ये उपदेश ज्ञानशिक्षा ज्ञानम्कथा ज्ञानम्गद्य ज्ञानम्पद्य ज्ञानम्छन्द ज्ञानम्स्वर ज्ञानम्गुणरीति ज्ञानम्प्रसंग ज्ञानम्प्रकरण ज्ञानम्कथाया शिक्षाज्ञानम्मित्राणांज्ञानम् अवज्ञानस्यलाभ ज्ञानम्इति

श्रीमद्भगवद्गीता - प्रथमअध्याय

श्रीमहाभारते शत साहस्रत्यांगीता सूपनिषत्सुब्रह्मविद्यायांयोग शास्त्रे श्रीकृष्णार्जुन संवादे योगनाम्निषय कथयति। श्लोकमध्यमेनयोगस्य ज्ञानम्वृत्तज्ञानम्छन्द ज्ञानम्मायन ज्ञानम्ज्ञायतेइति ज्ञानम्भीष्मादि अशोच्यकथंसन्ति अतैवयद्वेदतेनित्यमस्ति। कर्मज्ञानम्प्रिया ज्ञानम्श्रीकृष्ण अर्जुनश्चएक अलौकिकसम्बन्ध ज्ञानम्योगस्य अयंगूढतम्ज्ञानम्, कर्मयोग ज्ञानम्भक्तियोग ज्ञानम्ज्ञानयोग ज्ञानम्इति।

मासिक पाठ्यक्रमस्य शिक्षण-योजना(2025-26)

कक्षा - पूर्वमध्यमाभाग - 1विषय:- संस्कृतसाहित्यकोड - 903

मास	पाठ्यपुस्तकस्यनाम	पाठ्यबिन्दवः	शिक्षणस्यकालांशाः	पुनरावृत्तेकालांशाः
अप्रैल	हितोपदेशमित्रलाभ श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमअध्याय	हितोपदेशकथामुखम प्रथमअध्यायकासार	4	2
मई	श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमअध्याय	गीताप्रथमअध्याय 1 से 5 श्लोक	5	3
जून	*****	ग्रीष्मकालीनअवकाश	*****	*****
जुलाई	हितोपदेशमित्रलाभ	काक, कुर्म, मृगऔरचूहेकीकथा	6	3
अगस्त	हितोपदेशमित्रलाभ श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमअध्याय	कड़कणलुब्धपथिककीकथा गीताप्रथमअध्याय 6से 10श्लोक	5	3
सितम्बर	हितोपदेशमित्रलाभ श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमअध्याय	मृग, काकऔरशृगालकीकथा गीताप्रथमअध्याय 11से 15श्लोक	6	4
अक्टूबर	श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमअध्याय	गीताप्रथमअध्याय 16से 24श्लोक	5	3
नवम्बर	श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमअध्याय	गीताप्रथमअध्याय 25से 32श्लोक	5	3
दिसम्बर	श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमअध्याय	गीताप्रथमअध्याय 33से 40श्लोक	4	2
जनवरी	श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमअध्याय	गीताप्रथमअध्याय 41से 47श्लोक	4	2
फरवरी	*****	पुनरावृत्ति	*****	*****
मार्च	*****	परीक्षाएवंमुल्यांकन	*****	*****

निर्धारितपुस्तकानि-

- 1- हितोपदेशमित्रलाभ
- 2- श्रीमद्भगवद्गीताप्रथमअध्याय

प्रश्नपत्रस्यप्रारूपम् (2025-26)

कक्षा - पूर्वमध्यमाभाग - 1विषय:- संस्कृतसाहित्यकोड - 903

प्रश्नानांप्रकारः	अंकाः	संख्या	विवरणम्	पूर्णांकाः
बहुविकल्पीयप्रश्नाः	1	16	16 बहुविकल्पीयप्रश्नाः	16
अतिलघुउत्तरीयप्रश्नाः	2	10	पाठ्यपुस्तक - श्रीमद्भगवद्गीताप्रथमअध्याय, मित्रलाभ	20
लघुउत्तरीयप्रश्नाः	4	5	पाठ्यपुस्तक - श्रीमद्भगवद्गीताप्रथमअध्याय, मित्रलाभ	20
निबन्धात्मकप्रश्नाः	6	4	पाठ्यपुस्तक - श्रीमद्भगवद्गीताप्रथमअध्याय, मित्रलाभ	24
योगः		35		80